

LO
v/ Eystein Gjeldsvik
Youngsgt
0179 Oslo

Vår sak nr: 244/12 AB

Arkivnr: 011.721

Deres ref:

Dato:27.03.2012

NOU 2012:3 FRIPOLISER OG KAPITALKRAV HØRING (utredning nr 25 fra Banklovkommissjonen)

Vi viser til brev av 3.2.12, og vi vil komme med våre vurderinger av den framlagte utredningen fra Banklovkommissjonen.

NTL har medlemmer i blant annet studentsamskipnader, fristilte tidligere statlige virksomheter og forskningssektoren som vil bli berørt av forslagene som her legges fram.

NTL er bekymret for en utvikling som fører til forvitring av de ytelsesbaserte pensjonsordningene. Problemene knyttet til forvaltning av fripoliser er et eksempel på denne utviklingen. Utredningen fra banklovkommissjonen peker på viktige utviklingstrekk og regelverksutfordringer. Det er likevel viktig at de endringer som gjennomføres i tjenstepensjoner ikke svekker forutsigbarheten for arbeidstakerne.

Slik NTL ser det bør det arbeides med utforming av bredere ordninger som sikrer overføringsmulighet mellom pensjonsordninger og arbeidsgivere etter modell fra de offentlige tjenstepensjonene. Dette vil sikre mobilitet for arbeidstakerne uten at forutsigbarhet for framtidige pensjoner overlates til den enkeltes investeringsvalg.

Utredningen gir uttrykk for finansbransjens bekymring for risikoen både knyttet til rentegaranti og for stadig lengre liv. Vi vil understreke at noen av de utfordringene bransjen selv må løse, kommer etter mange år med god inntjening på de aktuelle pensjonsproduktene. Når bransjen påpeker at de har et problem med å levere den langsiktige avkastning de selv har avtalt, er det et godt argument for at bransjen selv må ta disse kostnadene. Vi aksepterer ikke at ansvaret for gode framtidige pensjoner overføres fra pensjonsinnretningene og arbeidsgiver, til den enkelte ansatte.

Det er derfor riktig av kommisjonen i denne omgang ikke å gå videre med bransjens forslag i vedlegg 1 om pensjonsbevis.

NTL støtter forslaget om å innrette pensjonsforpliktelser etter et mer langsiktig obligasjonsmarked i Norge, slik det er vanlig i flere andre land. Dette vil kunne gjøre det

lettere for bransjen å håndtere langsiktige rentegarantier, og gir mulighet for mer forutsigbare beregningsforutsetninger når det gjelder arbeidsgivernes regnskapsføring av pensjonsforpliktelsene.

Mobilitet av arbeidstakere har vært et uttalt mål ved etablering av nye pensjonsordninger, også tjenestepensjonsordninger. Ved å innskjerpe retten til å få utstedt fripoliser, vil mange grupper med lav inntekt, eller i bransjer hvor hyppige jobb/arbeidsgiverskifter er vanlige – lide betydelige økonomiske tap.

Fripoliser med egne investeringsporteføljer

Vi oppfatter at dette i all hovedsak er et tiltak som kommer finansnæringen til gode. Svært få av våre medlemmer har ønske om og kompetanse til å gjøre egne investeringsvalg. Erfaringene fra Sverige, der egne valg har vært en mulighet både for folketrygd og tjenestepensjon, har vist at antallet som gjør aktive valg er relativt lavt. Resultatene fra Sverige viser også at så langt har overraskende mange av de som har gjort aktive valg null eller negativ avkastning på sine pensjonsmidler.

NTL mener at fortsatt kollektiv forvaltning av pensjonsmidler er både mest kostnadseffektivt og forutsigbart.

En løsning der kompetente og ressurssterke grupper kan gjøre bedre valg, vil forsterke pensjonsforskjellene mellom ulike yrkes- og inntektsgrupper, noe vi ikke ønsker.

Skulle det mot vår vilje, innføres flere valgmuligheter, vil det bli krevende å gi god og forståelig informasjon som sikrer gode valg. Den senere tids saker for Høyesterett vedrørende rådgivningen sentrale aktører har gjort overfor sine kunder, gjør at vår tillit til bransjens evne til nøytral rådgivning er sterkt svekket

Nøytral og forståelig informasjon fra pensjonsinnretningene til forsikringstakerne må derfor være et sentralt punkt dersom reglene endres. Gjerne i forskrifts form.

1. Fripoliser med beskjedne premiereserve

For våre medlemmer med fripoliser med utgangspunkt i et lavt og midlere inntektsnivå, vil en grense på 150 % av G/alt. 8 års opptjening, være for høyt. Et alternativ kan være å innføre et tidsmessig kortere krav til opptjening. Det vil kunne redusere urettferdigheten i at de med høy lønn kan tjene opp rett til fripolise rakst, mens de med lavere lønn må arbeide mye lenger i virksomheten.

Vi mener at eksemplene på utredningens side 49 burde vært komplettert med eksempler på lavere inntektsnivå, for eksempel 2 G. Det er vår vurdering at svært mange av våre medlemmer ikke vil være i nærheten av 150 % av G i premiereserve ved utstedelse av fripolise.

2. Overføring av premiereserve

Når det gjelder mulighet til å overføre premiereserven til annen kollektiv eller individuell pensjonsavtale, vil vi understreke behovet for tydeliggjøring av pensjonsinnretningenes ansvar og plikt til å gi god og relevant informasjon om konsekvensene av valgene.

3. Hurtigere avvikling av fripoliser med lavere pensjonsbeløp

Vi har forståelse for hensikten med å øke nivået for minste årlig pensjonsbeløp, først og fremst av administrative grunner. Vi mener imidlertid at kommisjonens argumentasjon for at konsekvensene av kortere utbetalingstid kan justeres mot senere utbetaling av full alderspensjon i folketrygden, er en svært teoretisk mulighet.

Med hilsen

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Fredrik Oftebro

Anita Busch